

PUBLIC ACCESS 2007 : 19

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet –

28 november 2007

www.publicaccess.se

Innehåll (se följebrev)

Ledare

Uppgradera Utbildningsradion

Sverige har internationellt sett unika lösningar på flera medieområden. Ibland förefaller sådana lösningar ålderdomliga som presstödet eller rent av korkade som nuvarande lagstiftning ifråga om närradion respektive privat reklamradio. Att vi har tre publicserviceföretag till skillnad mot det normala med ett sådant är dock inte självklart fel. Men det kan vara läge att nu slå ihop SVT och SR för att konsolidera den effektivisering dessa företag redan inlett. Det behövs ingen särskild styrelse för att slå vakt om radions särart. Detta finns redan reglerat genom att staten bestämmer hur tv-avgiftsmedel skall fördelas mellan de tre nuvarande bolagen. Denna nyckel kan leva vidare i ett sammanslaget SVT-SR. Ett sådant *Sveriges Radio & Television* kan bättre minska sin centrala administration och öka den kreativa närvaron lokalt och regionalt.

Det finns dock inga tunga argument för att låta UR uppgå i detta sammanslagna SRT. Men skall UR vara kvar på egen hand måste man också satsa på att utveckla den värdefulla resurs man byggt upp för folkbildning och utbildning. UR bör bl.a. användas för att bidra till att stimulera och utveckla radio- och tv-området. Ett grundkrav är förstås att UR får tillräckliga resurser att driva *en egen tv-kanal* på sina egna villkor. Det räcker mycket väl med tre kanaler för SVT. UR kan göra Kunskapskanalen till ett intressant alternativ. På radiosidan är det kanske för långtgående att föreslå egna radiosändare, men UR bör kunna få i uppdrag att samverka med det civila samhället och exempelvis stödja en utveckling av icke-kommersiell lokalradio d.v.s. närradion. Kan BBC göra sådana åtaganden så kan UR. Sveriges Radio har f.ö. arbetat med att utveckla "community radio" närradio i många år, men då handlar det om projekt i andra världsdelar. Men hemmavid har SR haft beröringsskräck ifråga om närradion. Särskilt tankeväckande för UR bör vara att det är i närradion i första hand invandrarpråken finns och kommer att finnas.

UR är fortsatt intressant som ett självständigt företag, men då krävs det mer; ett såväl vidgat som fördjupat samhällsuppdrag. Ett uppdrag som rent publicistiska företag som SVT och SR varken vill, bör eller kan åta sig.

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**
Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: **news@publicaccess.se** - **0733-249750**
Om abonnemang och annat läs mer på **www.publicaccess.se**

radio & tv

Finlandssvenska protester mot sparkrav för finsk public service

YLE har diskuterat nya sparåtgärder efter att det klarnade att antalet hushåll som betalar tv-licens på ett år har minskat med 50 000. Det innebär cirka 10 miljoner euro i inkomstbortall för YLE. Många tittare är missnöjda med digital-tv och vägrar betala tv-avgift. Enligt YLE:s Mikael Jungner är digital-tv:s textningsproblem den största orsaken till tv-avgiftsbortallet. Man försöker nu åtgärda problemen för att vända tv-avgiftstrenden och på så sätt stärka YLE:s ekonomi.

Planerna på att lägga ner Radio Extrem, Radio Peili och tv-kanalen YLE Extra för att möta nya sparkrav ses inte med blida

ögon på Svenska Finlands folkting. Enligt Folktingets ordförande Ulla-Maj Wideroos (sfp) känns de eventuella nedläggningarna betydligt hårdare på svenskt håll än på finskt håll. Läger YLE ned Radio Extrem innebär det att hälften av finlandssvenskarnas radioutbud tas bort, påminner Wideroos. Hon anser att staten borde ta sitt ansvar för följderna av digitaliseringen. Folktinget kallar de svensktalande riksdagsledamöterna från alla partier till ett diskussionsmöte i riksdagen. En rad finlandssvenska organisationer ordnar också en manifestation utanför YLE i Böle i Helsingfors tisdag. Jungner uppger för Svenska YLE:s nyheter att inga uppsägningar av fastanställda är aktuella på Radio X3M. Inbesparingar fås genom att distributionskostnaderna uteblir ifall kanalens frekvens läggs ner. Om bolaget går in för det blir X3M en webbkanal. Själva radioprogrammen skulle enligt den modellen dels sändas på webben, dels i digital-tv-kanalen FST5 där det finns utrymme för radio också.

Svenska folkpartiets ordförande Stefan Wallin betecknar förslaget att lägga ned Radio Extrem som obegripligt. Enligt lagen om Rundradions verksamhet skall bolaget ge heltäckande tv- och radioprogram för alla på lika villkor. En nedläggning betyder att en central befolkningsgrupp blir utan radiokanal, konstaterar Wallin. Extrem har lyckats väl med att nå den svenskspråkiga ungdomen och kanalen har varit en föregångare inom YLE med sin community på

webben, som idag har över 25.000 medlemmar, säger Wallin. *Målet med digitaliseringen skulle vara att ge oss fler kanaler och större utbud, inte färre kanaler och smalare utbud*, sade Wallin i ett pressmeddelande på fredagen. *Public service betyder mångfald. Motsatsen är i värsta fall enfald. En nedläggning av Radio Extrem kan inte accepteras*, Också sfp:s ungdomsorganisation Svensk Ungdom kritiserar nedläggningsplanerna i skarpa ordalag. Extrem är i dag en av de verkligt få saker som sammanför den finlandssvenska ungdomen över kommun- och landskapsgränser, påminner SU:s ordförande Minna Lindberg.

Källor nära styrelsen bekräftar att Extrem ligger illa till, men säger att allt hopp inte är ute. I styrelsen lär man anse att Extrem spelar en viktig roll i Svenskfinland och uppleva en nedläggning som "motbjudande". Felet är att jakten på alternativa sparåtgärder hittills inte varit framgångsrik. Att bilan nu med hård hand fälls över de svenska radio- och tv-programmen bekräftas av svenska YLE-chefen Annika Nyberg Frankenhaeuser i ett internt nätbrev till personalen. Hålet går enligt Nyberg Frankenhaeuser inte att lappa utan att drastiska åtgärder vidtas. De drabbar den svenskspråkiga publiken hårdare än den finskspråkiga eftersom svenska YLE står för praktiskt taget hela etermedieutbudet på svenska i Finland. *Det finns inte någon förståelse internt för finlandssvenska särlösningar*, skriver Nyberg Frankenhaeuser. Lika pessimistisk är hon beträffande förståelsen utanför YLE för svenska särlösningar. Rykten i YLE-korridorerna gör gällande att inte bara Extrem läggs ner utan också att tv-program som riktar sig till en smal publik försvinner. (YLE Internytt/FNB/Hufvudstadsbladet)

Svensk public service vill samarbeta mer

SVT och SR vill öka samarbetet mellan de båda bolagen. Förutom att samordna administration och teknik ska exempelvis även utrikesbevakning samt svensk musik- och dramaproduktion samordnas. SVT:s vd Eva Hamilton och SR:s vd Kerstin Brunnberg skriver på DN Debatt att de vill att deras två public service-bolag ska flytta ihop runt om i landet, men ändå bevara den internationellt ovanliga ordningen med två separata bolag. Samarbetet ska förstärka utbudet på "prioriterade områden" som lokal journalistik, utrikesbevakning, och svensk musik- och dramatikproduktion.

Hamilton och Brunnberg vill dessutom se över finansieringen av public service. De vill att riksdagen beslutar om hur hög teveavgiften, licensen, ska vara. Sedan ansvarar SVT och SR för att samla in pengarna som kommer bolagen till del direkt, i stället för att gå omvägen via riksdagen som beslutar om tilldelning till bolagen. SVT och SR-cheferna vill samtidigt att teveavgiften räknas upp i samma takt som inflation och kostnadsökningar i branschen. Inflation och kostnadsökningar gör att både SR och SVT måste spara år efter år för att inte skära ned i utbudet.

Hamiltons och Brunnbergs tankar om ett närmare samarbete mellan SVT och SR tas emot positivt av public service-utredaren Rose-Marie Frebran. Men hon utesluter inte att hon kan gå ännu längre i sina förslag. *Det är fullt möjligt, men om jag gör det är en annan fråga. Ser man lite längre in i framtiden så kommer man kanske i ett läge där det är helt orimligt att ha olika bolag*, säger hon till TT. (SVT Kulturnyheterna)

Utbildningsradion i kläm när samarbete ska öka

Mitt i den pågående public service-utredningen lanserar SVT och SR idéer om ett tätare samarbete. Men där bjuds Utbildningsradion inte in. När storasyskonen samlar krafterna ligger UR pyrt till, men försvarar sin verksamhet med näbbar och klor.

I SR:s och SVT:s försök att stämma i bäcken innan man behöver stämma i ån vill man bland annat slå samman resurserna för IT, lokaler, administration och så vidare. *Jag tycker att det är bra att bolagen säger att de verkligen vill samarbeta, för det kommer att bli nödvändigt i framtiden. Utredningsdirektiven säger tydligt att resurserna måste användas mer effektivt*, säger Rose-Marie Frebran. Hon vill av förklarliga skäl inte berätta var hennes utredning landar i frågan, men påpekar att alla bolagen i public servicesfären har pratat ihop sig om lösningen. Det är inget som märks i debattartikeln, som bara handlar om framtiden för SR och SVT och lämnar UR därhän. Det spår på ryktena om UR:s utsatta position. SVT-chefen Eva Hamilton ser dagens modell som slöseri med pengar och menar att UR borde slås ihop med storasyskonen. Jag tycker inte att dagens modell är ett bra sätt att hantera public service-pengarna. Både SVT och SR skulle kunna göra kunskapsprogram om vi får det kravet i våra sändningstillstånd. Men det är upp till politi-

kerna att avgöra hur många bolag de vill ha, säger hon till TT.

Den synpunkten är inget som förvånar UR-chefen Christina Björk. *De tankegångarna är vi vana vid, under många år har det pratats om allt från att vi ska läggas ner till att slås ihop med andra företag*, säger hon till SvD. Björk är också positiv till planerna på ett samarbete mellan SR och SVT och påpekar att UR redan har ett väl fungerande administrativt samarbete med systerbolagen. Däremot ser hon UR:s uppdrag som så särpräglat att verksamheten knappast skulle vinna på att slås samman med dem, dessutom är företaget välskött och i ekonomisk balans. UR:s budget på 300 milj kr är förhållandevis liten, men skulle naturligtvis stärka de andra bolagens kassakistor. *De vill åt våra pengar och argumenterar för det på sina sätt, men vi är så duktiga på vad vi gör att jag inte tror att de skulle kunna spara in några pengar*, säger Christina Björk. Hur ser du på följderna av en eventuell sammanslagning? - *Den skulle leda till en marginalisering av vårt uppdrag. Behöver företagen spara pengar eller stöter på andra ekonomiska problem ligger utbildningsområdet illa till. I andra länder där man redan har genomfört sådana förändringar ser man på Sverige med avund.* (Svenska Dagbladet)

I debattinlägg i Dagens Nyheter 27 november tillbakavisar Christina Björk och UR:s styrelseordförande Birgit Friggebo SVT:s önskan att ta över. Läs inlägget på <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=572&a=719172>

Radio- och tv-lagen ses över - igen

Kulturministern har utsett Lotty Nordling till särskild utredare att utifrån gällande villkor göra en översyn av radio- och tv-lagen. Uppdraget ska redovisas senast 16 juni 2008. Utgångspunkten är att se över möjligheten till regelförenkling för radio- och TV-företag och att överväga behovet av modernisering av lagstiftningen med anledning av den tekniska utvecklingen och konvergensen mellan olika tjänster. I uppdraget ingår att analysera lagens innehåll, struktur och terminologi. I uppdraget ingår också att föreslå de lagändringar som föranleds av den modernisering som genomförts av EU:s regelverk på området, det s.k. AV-direktivet. En viktig utgångspunkt för uppdraget är att regeringen vill värna det svenska förbudet för reklam riktad mot barn liksom det svenska alkoholreklamförbudet.

Lotty Nordling är ordförande och chef för Allmänna Reklamationsnämnden (ARN). Hon var tidigare rättschef på UD och har varit särskild utredare i 2005 års marknadsföringsutredning som hade i uppgift att föreslå hur direktivet om otillbörliga affärsmetoder skulle genomföras i svensk rätt.

Planerna på ett mobil-tv-nät offras för HDTV

Teracom måste sannolikt offra planerna på ett bygga ett rikstäckande nät för tv-mobiler. Mobil-tv-nätet slukar nämligen omkring hälften av det frekvensutrymme som Teracom anser krävs för HDTV-satsningar. Någon gång under de närmaste veckorna väntas regeringen besluta om hur det hett eftertraktade frekvensutrymme efter analog tv ska användas. Både tv- och mobilindustrin anser att de måste ha frekvenserna för sina framtidssatsningar.

Teracom, som ansvarar tv-distributionen i det digitala marknätet, har gjort sin ståndpunkt helt klar flera gånger under hösten. Teracom anser att samtliga lediga analog tv-frekvenser måste användas för satsningar på HDTV i marknätet. *Vi behöver hela det här spektrat för att ha en möjlighet att hänga med i utvecklingen på HDTV-sidan*, klagar Lennart Ivarsson informationschef på Teracom. Samtidigt har Teracom flaggat för att man också vill bygga för eget marknät för tv-mobiler, ett så kallat DVB-H-nät. Efter att ha slutfört ett DVB-H-försök i Stockholm sa Teracom marknads- och försäljningschef Ulf Gustafsson: *Försöket visar att DVB-H fungerar jättebra. Sverige är ett otacksamt land att täcka, men med samarbete går det att bygga ett kostnadseffektivt nät. För oss innebär DVB-H synergier med vad vi gör i dag. Så det är lätt att köra vidare.* Nu är Gustafsson betydligt mer pessimistisk om förutsättningarna för ett DVB-H-nät. *Jag börjar att bli allt mer tveksam. DVB-H har sina fördelar. Om DVB-T slog igenom även för mobiler skulle det lösa många problem.*

Det har visat sig att ett rikstäckande tv-nät för mobiler slukar ända upp mot hälften av det tillgängliga frekvensutrymme som Teracom idag vill örönmärka för HDTV. Att utlova samtidiga storsatsningar på både HDTV och ett rikstäckande mobil-tv-nät går inte. Varken Gustafsson eller Ivarsson vill säga att Teracom offrar mobil-tv-nätet till förmån för den planerade HDTV-satsningen. Gustafsson säger att han hoppas på tv-mobiler i stället ska kunna använda det vanliga digitala marknätet, även

kallat DVB-T-nätet. I bland annat Japan har mobiloperatörer satsat på tv-mobiler som tar emot program via DVB-T. *Om DVB-T slog igenom även för tv i mobiler så skulle det lösa många problem.*

Teracom testar just nu ett par asiatiska tv-mobiler där tv-programmen tas emot med vanlig DVB-T. Samtidigt pågår ett arbete med en ny version av DVB-T-standarden som bland annat underlättar för att använda tv-mobiler även i det vanliga digitala marknätet. De första testerna med den nya DVB-T2-standarden beräknas komma igång 2010. Jarl Eklund, affärschef för multimedia på Nokia i Finland, säger dock att detta inte ändrar grundförutsättningarna för tv i mobilen. DVB-H är fortfarande den enda standarden som är optimerad för tv-mobiler. (Computer Sweden)

Public servicefond föreslås i brittiska parlamentet

Ledamöter i brittiska parlamentets kultur-, media- och sportkommitté har nu rekommenderat att en "arts council of the airwaves" (kulturråd för etermedier) som skall dela ut medel för public serviceinriktat programutbud utanför BBC. Man är särskild oroad över framtiden för barnprogram, som exempelvis den största kommersiella kanalen ITV1 tagit bort från sin eftermiddagstablå. Liksom regionala program. Man uppmärksammar också Channel 4:s ekonomiska problem.

Förslag om en fond för public serviceprogram utanför BBC har återkommit över åren med en viss regelbundenhet. Regeringen har dock alltid avvisat förslagen utom den gången förre kulturministern Tessa Jowell för första gången bröt länken mellan BBC och tv-licensbetalarna genom att ge £14,5 miljoner till Channel 4 för övergången till digital-tv. Kommitténs ordförande John Whittingdale (tory), säger att "public funding should be made available beyond the BBC on a contestable basis, to sustain plurality and to bring the benefits of competition to the provision of public service content that the market would not provide".

Kommittén ser dock det som onödigt med en s.k. *public service publisher* som mediemyndigheten Ofcom föreslagit. BBC Trusts första reaktion på rapporten var att man tänker göra motstånd mot alla förslag att dela med sig av licensmedlen. (MediaGuardian)

Ytterligare avreglering stärker mediekoncentrationen

Innan ett förväntat maktskifte i Vita Huset har mediemyndigheten FCC:s ordförande Kevin Martin (Rep) har nu kommit med sitt länge och mycket omstridda förslag om ytterligare avreglering av mediemarknaden. Motståndet mot mediekoncentrationen och en minskad "localism" och minoritetsägande är nu stort i kongressen och inkluderar även republikaner.

Martins förslag innebär att en dagstidning kan äga en tv-station eller en radiostation i en och samma marknad. Men då endast i de allra största marknaderna och med vissa begränsningar. Bl.a. måste den kombinerade verksamheten leda till en ökning av lokalnyheter på marknaden ifråga samtidigt som enheterna hålls isär redaktionellt (TV-stationens nyhetsvärdering får inte påverka tidningen om de har samma ägare). Om tidningen får ekonomiska svårigheter måste ägaren förbinda sig att i betydande mening prioritera en satsning i nyhetsredaktionen. Martin föreslår också att kommissionen inte gör några andra ändringar av övriga ägarskapsregler.

FCC kommissionärerna Capps och Adelstein, som utgör den demokratiska minoriteten i FCC, pekar på att de 20 största marknaderna i USA når 43% av hushållen. Därmed skulle denna mediekoncentration drabba över 120 miljoner amerikaner. Liksom många andra kritiker, menar kommissionärerna dessutom att Martin skapar kryphål som Big Media kan "köra en lastbil igenom" genom att FCC kan utfärda dispenser som tillåter mediekoncentration i samtliga 210 marknader inklusive i småstäder som Meridian, Mississippi and Bend, Oregon. Det räcker med att en tv-tidningskombination övertygar FCC om att en del är en dålig affär för att man skall få en dispens. *When big conglomerates can't get their way in a general rule, they press for loopholes that swallow the rule, and they would succeed with this approach.* Det är just dessa små radio- och tv-stationer som kvinnor och minoriteter har möjlighet att få äga och driva. *So this proposal actually perpetuates the shamefully low levels of minority and female media ownership.*

Martins förslag får hård kritik från många håll. *The proposed rule has no mention whatsoever of the core policy issues the FCC has failed to address -- the impact of consolidation on local programming, minority ownership and the*

quantity of local news across the market. Martin is ignoring overwhelming opposition from the public and Congress to yet another massive giveaway to Big Media skriver Free Press.. Allowing fewer companies to own more of the media is just going to make this worse. The American public needs diverse sources of news, if we are to be able to be educated participants in our democracy, säger Bob Edgar, ordförande för Common Cause. Även tidningskoncernerna är kritiska och tycker att Martins förslag är otillräckligt exempelvis Gannett som agrees that the newspaper /broadcast cross-ownership ban must be changed, but today's proposed rule is far too limited and does not reflect the realities of the marketplace.

Det europeiska mediesamarbetet i det civila samhället vidgas

Community Media Forum Europe är en samarbetsorganisation för icke-kommersiell radio och tv i Europa som har säte Bryssel. Vid sitt årsmöte i Salzburg 16 november valdes en ny styrelse med 12 personer från nio olika länder. Årsmötet hölls i anslutning till tredagarskonferensen Civil Media 2007 som samlade ett hundratal deltagare från 16 länder.

Pieter de Wit, chef för den holländska radio- och tv-organisationen OLON, blev ny ordförande. Vice ordförande *Helmut Peissl* – Austrian Federation of Free Radios och *Nadia Bellardi* – Radio LORA (Schweiz). Övriga ledamöter:

Rui Monteiro – Invandrer TV, Århus (Danmark), *Thomas Kreiseder* – Radio FRO (Österrike), *Peter Gizcey* – Hungarian Federation of Free Radios *Christer Hederström* - CMFE Nordic Office (Sverige), *Arne Hintz* – Center for Media Studies, Budapest, *Thomas Kupfer* – Radio Corax (Tyskland), *Henry Loeser* – Masaryk University, Brno, Czech Republic, *Mojca Plansak* – Media Researcher (Slovenien), *Salvatore Scifo* – Media Researcher, London Metropolitan University

de Wit och Bellardi representerar också den internationella närradioorganisationen AMARC och ingår också i styrelsen för AMARC Europe.

De två svenska riksorganisationerna Närradios Riksorganisation NRO och Riksförbundet Öppna Kanaler RÖK är sedan tidigare medlemmar i CMFE. I Salzburg antogs också Göteborgs Närradioförening som medlem. www.cmfe.eu (på svenska: www.communitymedia.se/europe)

television

Mobilbranschen vann frekvenskriget mot tv

En tredjedel av bandet får nu skydd för mobila tjänster i Europa. Men samtidigt halkar Europa fem år efter resten av världen. På fredagen tar FN-organet ITU beslutet under världsradio-konferensen WRC i Geneve. Mobilbranschen tar då hem en tredjedel av de gamla tv-frekvenserna som tv-branschen absolut ville ha för sig själv. Den svenska regeringen, som i princip helhjärtat ställt upp för mobilbranschen, hade dock velat nå längre. *Det är en bättre situation än före konferensen, men vi kom inte så långt som Sverige skulle ha velat*, säger Carl Jeding, ansvarig för frekvenspolitik på Näringsdepartementet. Orsaken är att Asien och Amerika sedan tidigare har en ännu större tilldelning av frekvenser för mobila tjänster på det gamla tv-bandet, än vad Europa fått nu. Framförallt gäller det den lägre delen av frekvensbandet, där räckvidden är längst, och även egenskaperna för inomhustäckning. Eftersom man med mobila tjänster främst tänker sig mobilt bredband, är detta viktigt.

Oron från Sverige och Storbritannien, som tillsammans drivit på för mer spektrum till mobila tjänster, är att Europa nu får titta på medan operatörer i USA och Asien börjar använda teknik och tjänster som får vänta i Europa. *Vid nästa radiokonferens tror i princip alla att mobila tjänster får tillgång till hela bandet*, förklarar Jeding. Och det blir först om fem år. Anledningen är att de flesta europeiska länderna först då hunnit färdigt med nedsläckningen av de analoga tv-sändningarna, vilket Sverige redan klarat av. Beslutet på WRC påverkar egentligen inte tilldelningen av frekvenser mellan tv- och mobilbransch på kort sikt. Det är ett beslut som den svenska regeringen måste ta vid årsskiftet i samband med att radio- och tv-verket ska dela ut nya licenser för kanaler i digitaltv-nätet. Tv-branschens önskemål, som främst handlar om utrymme för att sända hdtv i det vanliga marknätet, kan alltså ändå få gehör. Om regeringen vill. (Ny Teknik)

Snart fyra HD-kanaler i brittiska marknätet

Ofcom planerar att uppgradera Freeview det digitala marknätet så att det blir utrymme för HDTV till fördel för konsumenterna och ekonomin. Freeview skall kunna erbjuda HD-kanaler redan 2009 utan att extra frekvens-

utrymmeskrav behövas. Uppgraderingen beräknas ge den brittiska ekonomin ett tillskott på £4-6 miljarder under 25 år. Freeview kommer därmed att kunna konkurrera med betal-tv-kanaler som BSkyB och Virgin Media. Det utrymme som frigörs efter den analoga nedsläckningen bör reserveras för HD på Freeview, men landets fyra marksändande bolag (BBC, ITV, Channel 4 och Five) säger att man kan sända HD redan nu med nuvarande resurser. Ofcom har som avsikt att auktionera ut ledig frekvensutrymme till högstbjudande. När uppgraderingen av Freeview är klar 2012 skall det finnas fyra HD-kanaler i marknätet. (Reuters)

Klart för BBC:s nya HD tv-kanal

BBC får grönt ljus av sitt ägarstiftelse BBC Trust att få starta en allmän högupplöst kanal BBC HD, som skall sändas i digitala marknätet och på Internet förutom via kabel och satellit. *BBC HD will showcase a rich mix of the BBC's programmes from across its channel portfolio in true, native, high definition. HD is the next generation of television, offering the richest, most intense viewing experience imaginable. BBC HD will embody the range, variety and ambition of our public service broadcasting, which is what audiences value.* säger Jana Bennett, chef för BBC Vision. Beslutet kommer efter man i våras beslöt att tillsammans med ITV starta den gemensamma plattformen Freesat för bl.a. HDTV som startar nästa år.

Svensk public service i Finland satsar på lokal-tv

Lokal-tv blir en del av YLEs programutbud. Reportage från lokal-tv får nu sin egen plats i FST 5. Det nya programmet Lokal-TV-fönstret kommer att visas en gång i veckan från 2 febr 2008. Ulla Mangs är programvärd och koordinator för det halvtimme långa programmet. Hon uppger för Radio Vega Österbotten att programmet blir ett komplement till det vanliga utbudet, en möjlighet att möta färgstarka personligheter som annars inte får rum i rutan. Det finns ungefär 15 icke-kommersiella lokal-tv-bolag i Svenskfinland, varav merparten är aktiva i Österbotten.

Mikael Nylund från Ekenäs tv och Egon Blomqvist från Karis tv påminner om att programmen i lokalteve görs med hjälp av frivilliga krafter och att kvaliteten inte alltid är den bästa även om viljan är stor. De är ändå positiva till projektet och till att de lokala alstren skall

synas över hela svenskfinland. De ser det också som en fjäder i hatten för lokal-teve.

I Åboland finns för tillfället två aktiva lokal-tv bolag, det ena är PAR-tv i Pargas som inte har så mycket verksamhet just nu men enligt ordförande Fia Isaksson är FST5:s satsning en chans att få liv i verksamheten igen. Det andra bolaget är Skärgårdskanalen i Korpo som är mycket intresserade av att sända sina alster i FST5. Magnus Johansson, som är ordförande för Skärgårdskanalen rf, anser att satsningen är välkommen från FST5 sida och att det kommer att bli intressant att se hur konceptet fungerar. Finansieringen sköts till en del av Kulturfonden som kommer att betala lokal-tv bolagen för de inslag som produceras och sänds. (YLE Internytt)

Kyrkan vill synas mer i tv

De kristna samfundet inom Sveriges kristna råd ska försöka göra kyrkorna mer synliga i public service-företagens utbud. En arbetsgrupp ska inleda samtal med SVT och SR. I vintras ville Svenska kyrkan värna om tv-sända gudstjänster genom att inrätta en särskild tjänst på kyrkokansliet i Uppsala. Tanken var att personen skulle arbeta med hur kyrkan i framtiden ska använda media för att nå ut till allmänheten. En bakomliggande orsak är de besparingar som skett inom SVT:s budget för tv-sända gudstjänster. Men kyrkorådet har bedömt att det inte finns ekonomi till att inrätta en särskild tv-tjänst. (Upsala Nya Tidning)

Inga direktsändningar när TV4 Sverige görs om

Inga lokala nyhetsprogram ska sändas direkt när TV4 Sverige organiserar om. I dag sänder 16 regionala stationer nyheter men från och med nästa år ska inslagen skickas till de nya sändningsorterna Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå, som sätter ihop nyhetsprogrammen och sköter utsändningen. Detta innebär att många lokala programledare försvinner. Tittare i exempelvis Värmland får inte längre se en programledare som sitter i en studio i Karlstad. Den arbetsuppgiften ska skötas från Göteborg. *Det kommer att finnas möjlighet att sända direkt om något stort skulle hända. Men det kommer att vara så sällan att vi måste öva oss för att behålla denna kunskap,* säger Eva Nilzon i TV4 Sveriges journalistklubb. Klubben är orolig för att tittarna ska tycka att den lokala närvarokänslan försvinner utan programledare på orten och med uteslutande bandade nyhetssändningar. *Vi gick från*

TV-team till enmansreportrar. Nu ska vi göra oss av med direktsändningar. Vi undrar var gränsen går för vad tittarna tål, säger Nilzon.

Från början var det tänkt att omorganisationen skulle träda i kraft i samband med att TV4s koncessionsavtal med staten går ut 31 januari 2008. Men tekniken att samla in inslag från videoreportrar runt om i landet, som sedan sätts samman till inslag på de fyra sändningsorterna, finns ännu inte. Eftersom det återstår många tekniska problem att lösa är det oklart när TV4 genomför förändringarna. Enligt den nya organisationen ska TV4s regionala kanaler inte ha några anställda fotografer och bildredaktörer. Videoreportrar filmar och redigerar sina egna inslag. För TV4 innebär det en besparing att endast ha videoreportrar. Genom att inte längre sända direkt från de flesta orter behövs det inte längre lika många bildproducenter och tekniker. Det är ännu oklart hur många fotografer och bildredaktörer som måste sluta, eftersom TV4 öppnar fyra nya kontor – Borås, Karlshamn, Helsingborg och Örebro – och de fotografer som har erfarenhet som redaktör kan söka dessa tjänster. Totalt ska det finnas 24 stationer efter omorganisationen. Den osäkra framtiden för fotografer och bildproducenter har gjort att många redan har sagt upp sig. *Detta har lett till att det har blivit svårt att rekrytera folk till tjänster som blivit lediga,* säger Nilzon.

Sveriges Television ska under våren 2008 utöka de regionala sändningarna med ytterligare sju upplagor, från dagens elva till 18. Men nyhetssändningarna som berör områdena Östersund, Gävle, Jönköping, Uppsala, Västerås, Halland och Blekinge ska inte sändas direkt, utan bandas. *Vi är motståndare till nyhetssändningar som inte sänds direkt,* säger Kenneth Sundin, journalistklubbens ordförande på SVT. (Journalisten)

SVT:s reklam för "fri television" retar politiker

Tidigare har public service haft brett stöd över blockgränsen med folkpartister och moderater som kritiker från höger. Forsman & Bodenfors två påkostade reklamfilmer för den "fria televisionen" kritiserar Kanal 5 och TV3 för att de visar barnreklam respektive kritiserar ägarkoncentrationen inom medierna. *Jag blev förvånad. Jag tycker att de väl kan motivera sitt arbete utan att kritisera andra* säger medieminister Lena Adelsohn Liljeroth.

Här är några röster i kulturutskottet:

Jag har funderat en hel del på reklamfilmerna, säger ordföranden Siv Holma (v). Man hajar ju till. Men de innehåller inga felaktigheter i sak och det där om barnreklamreglerna kan väl vara bra att veta. Jag vill ha en public service som går att lita på oavsett färg på regeringen. Vice ordföranden Cecilia Wikström (fp) tycker tvärtom: Jag ogillar filmerna, det är jättedåligt. Vi beskylls ibland för att bedriva sluggerpolitik, här sluggar SVT vilt. Deras uppdrag är att göra bra tv i allmänhetens tjänst, inte att kritisera sina konkurrenter.

Margareta Israelsson (s) ger grönt ljus för kampanjen: *Det ligger väl inom uppdraget att informera sina kunder. Jag är nämligen inte säker på att alla vet vad public service står för. SVT är ju satt under lupp i utredningen som pågår och jag ser inga problem att de torgför sina synpunkter.*

Mats Johansson (m) ingår även i alliansens mediepolitiska arbetsgrupp och tycker inte om reklamen: *Hela begreppet "fri television" är felaktigt, SVT vilar på ofri grund eftersom pengarna kommer från licensen. Dessutom är det vi politiker som fastställer reglerna för SVT. Kampanjen är kanske ett uttryck för desperation.*

Dan Kihlström (kd) ingår också i den mediepolitiska arbetsgruppen: *Konstigt att SVT ägnar tid och resurser åt att hoppa på andra. Det är helt okej om de gör reklam för sin egen bredd eller sina program. Om jag vore dem skulle jag inte provocera politiker just nu. Även centerns Anders Åkesson är med i alliansens mediepolitik och han uttrycker sig mer försiktigt: Tja, i sak är det väl korrekt det som sägs. Vi politiker ska ju inte ha synpunkter på programmen, då ska vi väl inte heller ha åsikter om reklamen. Säg så här, jag förstår om konkurrenterna blir upprörda. Och utredningen som sitter ska ju titta på om SVT använder sina resurser effektivt. (Resumé)*

Reklam-tv anklagas: "Alla tv-chefer i Sverige verkar vara pedofiler"

Peppe Engberg, chefredaktör för PS Redpages och konsult för MTG, är starkt kritisk till mediernas, byråernas och annonsörernas åldersfixering. I P4-programmet Elfving på stan, attackerade Engberg åldersfixeringen i den svenska medie- och reklamindustrin. *Jag tycker att alla tv-chefer i Sverige verkar vara pedofiler på det sätt att de bara tittar på unga rumpor. De över 40 år är inte värda*

något. Han konstaterade att han själv aldrig har tjänat så mycket som nu - och därför borde vara en attraktiv person för annonsörerna. Ändå är jag inte intressant för TV3 och andra kanaler.

Man ska stå för vad man säger, sen behöver man inte tolka det exakt, säger han till Dagens Media. Engberg tycker att något är "fundamentalt fel" när alla fokuserar så hårt på de yngre målgrupperna. Medierådgivare, reklamare och annonsörer hänger inte med. Hela reklambranschen är stockkonservativ vad gäller åldersfixeringen. Och tyvärr är det alldeles för många obegåvade annonsörer också som inte hänger med. Titta efter pengarna och förstå vilka som gör av med dem, säger han. (Dagens Media)

Leif GW Persson kritiserar TV3

Professorn berättar att snacket är att TV3 ska plocka bort alla samhälls- och aktualitetsprogram ur kanalen. "Det är möjligt att de lägger ner Efterlyst till sommaren", säger Leif GW Persson till Dagens Media.

Molinskröna om lokal-tv filmas i Värmland

Tv:n kom till byn. I dubbel bemärkelse. Nyligen filmades i Likenäs de sista scenerna i SVT:s nya Molinserie. Ulf Malmros har skrivit manus till ett av fyra fristående avsnitt i Lars Molins anda. Filmen utspelar sig i 50-talets Värmland, där bondsonen Edvin i Hjällstad får ett ovanligt infall. Via brodern i Amerika köper Edvin utrustning för att sända lokal tv, med alla förvecklingar det innebär. Reality-tv, i 50-talsmiljö.

Det är verkligen en skröna, ett fantastiskt manus, säger producenten Göran Lindström. En hel radda värmlänningar finns med som statister. Avsnittet kallas TV-feber och inspelningarna har pågått i norra Värmland från mitten av oktober. Den gamla lanthandeln i Likenäs har en central roll, andra scener har filmats på en gammal ödegård i Hjällstad. För filmteamet har de lokala aktörerna bara varit en positiv del av jobbet. Det är lätt att arbeta med värmlänningar, och Ulfs manus är verkligen en hyllning till den värmländska skrönan. Det har fungerat mycket bra, säger Göran Lindström. För regin svarar dessutom värmlänningen Kjell-Åke Andersson. (Värmlands Folkblad)

Nationell särart försvinner inom undertextning

De nationella normer som styr hur översättningar på tv ser ut har praktiskt taget försvunnit helt och ersatts av internationella normer, visar en ny doktorsavhandling av Jan Pedersen, Engelska institutionen, Stockholms universitet. Så sent som i början av 90-talet fanns det distinkta skillnader mellan hur samma film eller tv-program översattes i Sverige och Danmark. Dessa skillnader är numera praktiskt taget helt försvunna, till följd av ny teknologi och globalisering. Dagens undertexter produceras ofta av internationella företag som gör flera olika översättningar på basis av samma grundöversättning, medan public service-företagen i de skandinaviska länderna tidigare satte normerna.

Pedersens avhandling har jämfört 100 filmer och TV-program med svenska och danska undertexter som visats på TV efter millennieskiftet. Avhandlingen har undersökt tekniska normer: hur länge man har på sig att läsa en undertext innan den försvinner, hur mycket som går förlorat i översättningen, hur många undertexter det finns per film etc. Inom detta område brukade det vara så att svenska normer ofta hade mer kompakta undertexter som låg kvar i rutan länge, medan danska normer förespråkade en snabb succession av kortare undertexter som följde filmens bildrytm. Vidare gick betydligt mer förlorat i de svenska översättningarna än i de danska. Dessa skillnader är numera praktiskt taget helt borta.

Avhandlingens fokus ligger på hur översättarna hanterar kulturella referenser, dvs. hänvisningar till källkulturen som finns i filmer och TV-program. Inom detta område har normerna för vilka strategier som används för att återge sådana referenser försvunnit helt. Som en följd av de metoder som används av de kommersiella bolagen idag, där en översättning till ett skandinaviskt språk ofta är baserat på ett annat, har de nationella särarterna här helt suddats ut. För ytterligare information jan.pedersen@english.su.se

radio

Digitalt FM: Första officiella sändningarna med DRM+

Efter flera års utvecklingsarbete, som bl.a. involverat svenska företaget Coding Technologies, startade första fälttesterna med DRM+

i Hannover 20 november. Sändningarna, som görs av mediemyndigheten i delstaten Nedre Sachsen och Leibnizuniversitetet i Hannover, skall pågå till 29 februari nästa år. Sändningarna fortsätter i sedan Kaiserslautern till 31 maj 2008. Testerna skall ligga till grund för standardisering av DRM+ under 2008.

Samtidigt görs fälttester med det amerikanska systemet HD Radio i Heidelberg.

DRM+ är ett digitalradiosystem på frekvens-området 30-120 MHz och kan gradvis ersätta analog FM-radio i framtiden. Systemet är särskilt lämpligt för sändning av program lokalt och i mindre regioner. Liksom HD Radio kan DRM+ möjliggöra sändning av analoga och digitala signaler samtidigt. Sedan flera år har DRM använts digitaliseringen av lång-, mellan- och kortvågsbanden.

Kommersiell radio säger nej till FMeXtra i Holland

De större kommersiella nederländska radioföretag, som sedan i somras sänt med den digitala FM-tekniken FMeXtra, avbryter nu försöken. *Vi har experimenterat med FM Extra för att se om den här tekniken kan ersätta den analoga FM-distributionen. Det är uppenbart att FMeXtra inte i en överblickbar framtid kan erbjuda en övergång till digital distribution,* säger Martin Banga, ordförande för Association of Commercial Radio Stations. Trots detta beslut har Broadcast Partners, som säljer en FMeXtra-mottagare i Holland, startat provsändningar via fyra lokala stationer. (Radio Netherlands)

Stortinget bekräftar DAB-kursen för Norge

Stortinget har fastslagit att regeringens inriktning för införandet av DAB-radio ligger fast. Detta innebär att det blir aktuellt att besluta om en tidpunkt för nedsläckning av FM-bandet först när minst 50 procent av befolkningen har en DAB-mottagare. NRK har velat få ett beslut redan nu för att slippa stora investeringar för att driva FM-nätet vidare. (Radionyt)

Enklare att äga, men mer lokalt i kommersiell radio

Brittiska mediemyndigheten Ofcom föreslår att regleringen av radioregleringen förenklas så att de kommersiella radiostationerna får bättre

möjligheter att konkurrera med BBC. Samtidigt vill Ofcom slå vakt om lyssnarnas intressen genom att främja lokalt innehåll. Alla lokala FM-stationer måste enligt förslaget sända tio timmar lokal produktion varje vardag och minst fyra timmar lördag-söndag. Små stationer skall dock få möjlighet att dela en stor del av sitt programutbud med närliggande stationer. Ofcom kommer också att föreslå att regeringen förenklar ägarskapsregler samtidigt som man slår vakt om mångfalden. (Reuters)

Ny SR-vd vill höra fler lokala sändningar

Jag vill inte dra ner på den lokala tiden för jag tycker att lokal radio ska vara lokal. Vi behöver mer, inte mindre av lokal radio. Att minska den lokala sändningstiden var ett sparförslag från den tidigare SR-ledningen. Och även om den nya vd:n värnar lokalradio måste hon se till att kostnaderna minskar. – SR:s problem är att vi måste minska våra kostnader med 30 miljoner kr varje år. Vi ska använda de resurser vi har och se till att inget går till spillo som inte kan gå rakt in i programverksamheten, säger Kerstin Brunnberg som ändå räknar med nya stridigheter under sin tid som vd. Även om Brunnberg planerar att lämna SR-skutan nästa år har hon många tankar om framtiden. Hennes personliga mål på vd-posten är till exempel att få vara med och diskutera de framtida villkoren för public service. (Smålandsposten)

Mix Megapol klarar inte lokalradioregler

Kommersiella radiostationer bryter konsekvent mot kravet på egenproducerat och lokalt material i sändningstillståndet. *Det är ingen överdrift att säga att här har det inte fungerat bra*, säger Eva Tetzell, stf direktör på Granskningsnämnden. Hur mycket lokalt material måste en radiostation sända för att uppfylla kraven i sändningstillståndet? Räcker det med några minuter per timme? Nej, anser nämnden som fäller Mix Megapols stationer i Umeå, Skellefteå, Gällivare och Borås för att de sänder för lite av det utlovade materialet. Redan tidigare har de förelagts vitesbelopp på mellan 100.000 och 400.000 kr. Nu straffas radiostationerna med ännu högre viten, den här gången på upp till 800.000 kr.

Omkring 80 radiostationer har den gamla sortens tillstånd som sålts till högstbjudande på auktion - i vissa fall till en kostnad av flera miljoner kr. 2001 infördes nya tillstånd till ett betydligt lägre pris, men med strängare krav på innehållet. För drygt 40.000 kr per år åtar sig

radiostationerna att sända en viss andel egenproducerat och lokalt material.

Ingen av de åtta, som f.n. har sådana tillstånd, har klarat att följa sändningstillståndets krav utan att någon gång fällas av Granskningsnämnden. Förutom de fyra redan nämnda stationerna har även Love 103,9 i Södertälje, International FM i Norrköping, Mix Megapol i Sundsvall och One FM i Östersund/Åre fällts.

Åsa Paborn, stationschef på Mix Megapol, anser att radiostationerna har hållit vad som utlovats och att det är nämnden som gör en ny och alldeles för sträng tolkning av avtalet, bland annat för att man inte räknat med omsändningar av det lokala och egenproducerade materialet. Hon hävdar att felet inte ligger hos Mix Megapol, utan att regelverket är föråldrat och måste ses över. (Dagens Nyheter)

Kommersiella intressen fortsätter att ta över närradion

Privata kommersiella intressen, under täckmantel som ”ideella föreningar”, tar över allt mer av närradiofrekvenserna. Vi har i tidigare nyhetsbrev (nr 14) skrivit om skandalerna kring KissFM i Kristianstad. Andra kommersiella närradiostationer i Skåne är bl.a. Gamla favoriter i Landskrona och inte minst Favoriter, som sänder över Malmö och Lund från sändare i kommunen Staffanstorp och studio i Lund. I Stockholm har senaste året Skärgårdsradion i Värmdö och Radio Vallentuna, som drivs av personer med en bakgrund inom reklamradion (PLR), etablerat sig. Sedan många år är Radio Viking på Ekerö etablerad som en av de populäraste musikstationerna i 08-området. I Bohuslän finns i stort sett endast reklamradio kvar på närradiofrekvenserna. Radio Bohuslän använder tre kommuners närradiosändare; Lysekil, Stenungsund och Uddevalla. Radio Prime har tre närradiofrekvenser i Strömstad. I Kalmar marknadsför sig Kanon FM som *en radiostation som sänder på frekvensen 98,6 MHz och sänder i huvudsak musik från 50-, 60- och 70-talet. Vi har lyssnare i alla åldrar och med vår hjälp når du en köpstark och attraktiv kundgrupp. Vi täcker Kalmar kommun med omnejd och når ut till ca 100.000 möjliga lyssnare.*

Trots att fusket är allmänt känt och syftet med närradion motverkas har Radio- och tv-verket fortsatt att bevilja sändningstillstånd eftersom inget brott mot radiolagen sker. Dessutom ställs det i svensk lag inte ställs några krav på vad som är en *ideell förening*. När möjligheten

att sända reklam i närradio infördes på 90-talet var avsikten att föreningslivet skulle kunna delfinansiera verksamheten med sådana inkomster, inte att erbjuda privata intressen att tjäna pengar på radion. Det är också ekonomiskt fördelaktigt att starta som ”ideell förening” eftersom staten till skillnad mot för PLR inte tar ut sändningsavgifter för närradion. Dessutom ställs få krav på en ideell förening ifråga om skatt och annan redovisning till skillnad mot ett aktieföretag.

Nordanstigs närradio snart åter i etern

Fyrtiotusen kr ytterligare i insamlingsbössan och Nordanstigs närradio är ute i etern igen. Intäkter från en adventskonsert och en revy-föreställning är stöttepelare. *Just nu har vi skramlat ihop cirka 50 000 kr. Förhoppningen var att starta före jul men det verkar lite osäkert just nu*, säger närradioproducenten och eldsjälens Roger Wester i Vattring. (Hudiksvalls Tidning)

Bristfällig organisation knäckte ungdomsradion på Gotland

Nu är det slut med Just Radio 89,2 på Gotland. *Vi har meddelat föreningen att vi vill ha tillbaka de pengar som kan finnas kvar inom projektet*, säger Hans Andersson, kanslichef på Arvsfonden. Han säger att om det finns misstankar om att projektpengar har använts otillbörligt ska fonden enligt lag lämna över ärendet till Kammarkollegiet, som är den statliga myndighet som förvaltar och företräder Arvsfonden.

Flera av de personer, som enligt projektledaren deltagit i det senaste årsmötet, aldrig var där. Vi har fått falska uppgifter, säger Andersson. Han säger att fonden vet att verksamhet bedrivits i projektet, fonden har också besökt det, så sent som i höst. Men om det har bedrivits i den demokratiska form vi kräver, vet vi inte. Han säger att av 400 projekt, som alltid är på gång, är det bara 1-2 gånger om året som fonden tvingas avsluta ett projekt på det här sättet. Andersson säger att Arvsfonden kontrollerar sina projekt på många sätt, bland annat genom att kräva auktoriserade revisorer. *Det går inte att vara anonym, för projekten finns på vår hemsida och i våra nyhetsbrev, de har ögonen på sig*, säger han. (Gotlands Tidningar)

25% externa produktioner krävs av Sveriges Radio

Nio ledande produktionsbolag inom radio har uppväntat public-service utredningen.

Tillsammans kräver man att 25% av programbudgeten går till inköp av externa produktioner år 2011. Man anser att branschen är osäker och att man inte vågar anställa personal. Något man kan lösa genom att ge en garanti om hur mycket externt som ska köpas in. SR:s förra VD, Peter Örn sa förra året att företaget skulle minska sina anställda med 400 personer runt om i landet och att resurser istället skulle läggas på externa produktioner. Nuvarande VD på SR tog tillbaks detta beslut. De nio produktionsbolagen som uppväntade utredningen var A-one, Bulldog, Filt, Massa Media, Widevox, SMT-Radio, Beppo, Baluba och Munk. (OnAir.nu)

Danmarks Radio stänger DAB-kanal för barn

För dyr och för få lyssnare. Därför stänger DR DAB-kanalen DR Barracuda, som sedan 2005 sändt för 7-10 åringar, vid årsskiftet. Därmed stängs också den sista fasta journalistiska programmet för barn och unga. Beslutet är på gränsen till brott mot DR:s public serviceavtal menar medieforskare. I avtalet läggs nämligen vikt på att DR skall förstärka sin insats för de yngsta danskarna både i radio, tv och Internet. Första stängdes 'Børneradio' 2004. Det ersattes av 'Junior', som upphörde 2006. *Problemet er, at de mange nedskæringer har tvunget DR til at tolke public service-aftalen meget bogstaveligt. Hvis ikke der står eksplicit, at DR skal lave journalistiske programmer for børn og unge, så laver man ikke det*, säger medieforskaren vid Århus Universitet Frands Mortensen. (Radionyt)

Lokalradiofrekvenser fördelas nästa år i Norge

Samtliga lokala radiokoncessioner ska fördelas på nytt nästa år. I lokalradion samsas både kommersiella och ideella stationer. Men i den nya koncessionsomgången delas tillstånden upp i tre kategorier. 24/7-koncessioner ges till dygnetruntstationer, allmänradio-kategorin ger rätt till tolv timmars sändningstid på vardagar och slutligen innebär nischradio att tillståndshavarna får förhandla lokalt om sändningstiderna.

För de första två kategorierna blir det ”skönhetstävlingar”. För nischradio ställs krav på ekonomiska förutsättningar och branschkompetens. Existerande stationer har ingen förtur till tillstånden. På ett tiotal orter, bland annat Oslo, Bergen och Trondheim, har lokalradion fått ytterligare frekvenser. Bland annat

gäller det frekvenser som tidigare har använts av NRK:s Alltid-kanaler. Tillstånden börjar gälla 1 juli 2008. (Radionytt)

Internationell kritik mot amerikanska kubasändningar

WRC - World Radiocommunication Conference i Geneve har efter tre veckors diskussioner med experter från flera länder bekräftat att de amerikanska sändningarna mot Kuba är olagliga. *Radiosändningar från flyg riktade mot annan stats territorium och mot dess vilja motverkar regelsystemet för radiokommunikationer* heter det i ett uttalande av WRC. Man kritiserar också Washington för att inte ha upphört med störningar av kubanska radiosändningar. Man begär att ITU fortsätter beakta frågan vid kommande möten. Detta skapade stor irritation bland konferens-representanterna från USA, som utmanade församlingen med att fastslå att sändningarna mot Kuba kommer att fortsätta. (Prensa Latina)

Etiopien satsar på störningssändare

BBC Monitoring bekräftar att Voice of America och Deutsche Welle drabbas av störsändningar mot sina program riktade mot Etiopien. Det sker i form av ett irriterande oljud eller fortlöpande musik på samma frekvenser. Etiopien har sedan i somras också stört ut sändningar från grannlandet Eritrea. Dessutom brukar man större ut olika sändningar från privata radiostationer som sänder från utlandet för den politiska oppositionen.

Lyssnartips:

Ska närradio och öppna tv-kanaler ges överlevnadschans?

I SR:s program Publicerat 24 november diskuterades närradio och icke-kommersiell lokal tv med anledning av Radio och tv-verket nyligen överlämnade förslag till regeringen. *Christer Hederström*, i styrelsen för Community Media Forum Europe (CMFE) och riksdagsledamoten *Dan Kihlström* (kd), medlem i Alliansens mediegrupp, riktar i radioprogrammet båda kritik mot förslagen. Kihlström hittar samtidigt flera positiva förslag i rapporten. Både han och de flesta inblandade gillar främst att det s.k. riksförbudet föreslås försvinna från närradion. Och att icke-kommersiell lokal tv även kan få plats i bredbandsnäten.

Läs mer och lyssna på Publicerat på <http://www.sr.se/cgi-bin/P1/program/index.asp?programID=2792>

Klarspråk återuppstår i närradion

Nu har Nätverket Klarspråkare gjort två 30-minuters Klarspråk i egen regi genom samarbete med närradiostationer. Programmen kan avlyssnas och laddas ner från <http://www.klarsprakare.se>

annat

Kommer Internet att stanna?

Behovet av internetkapacitet kan komma att överträffa tillgången i Nordamerika om 3-5 år enligt Nemertes Research. Kostnaden för att höja kapaciteten till behovsnivå främst på bredbandssatningar beräknas bli \$42-55 miljarder. Detta är 60-70 % mer än de 72 miljarder som internet leverantörerna idag planerar att investera. Rapportförfattarna befarar att användarna i ökad grad kommer att råka ut för s.k. brownouts eller avbrott i de webbapplikationer som de använder. Det kan komma att exempelvis behövs fler än ett försök att få sitt online-köp bekräftat eller att ta längre tid att ladda ner den senaste videon från YouTube. Man tror att denna otillräckliga infrastruktur kommer att leda till att innovationstakten minskar och nya satsningar typ Google och YouTube inte blir möjliga. Inte p.g.a. minskad efterfrågan utan för att nya applikationer och bolag inte kan uppstå. Rapporten har finansierats av bl.a. Internet Innovation Alliance.

Mediekritik för unga

En ny mediekritisk sajt för unga har lanserats på lördag. *Det medieutbud som riktar sig mot barn är ofta extremt könsstereotyp. Genom sajten "Verkligen viktigt" vill vi ge barn verktyg att granska dessa bilder kritiskt*, säger Anita Nordin på nätverket Allt är möjligt Webbverktyget utgår ifrån skolans jämställdhetsmål och målen om lika behandling. Sidan används med fördel som inslag i pedagogisk undervisning och vinner på att diskuteras i grupp. Barn i åldrarna 9 till 15 år ska själva kunna gå in på www.verkligtviktigt.se, men sajten ska även kunna användas i undervisning i skolan.

Nätverket Allt är möjligt är en mediekritisk organisation som granskar medier ur ett feministiskt perspektiv, bland annat genom att titta på hur kvinnor representeras i nyhetsrapporteringen. Finansieras av Allmänna arvsfonden. www.alltarmojligt.se/